

Kirkelig fellesråd i Trondheim

- Avsender: Kirkelig fellesråd i Trondheim
- Høringsinstans: Kirkelig fellesråd og menighetsråd med fellesrådsfunksjoner
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☐ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	Kirkelig fellesråd i Trondheim (Kfit)s primære syn og ønske er en egen lov for den norske kirke (Dnk). Dnk har sitt fundament i grunnloven og er som folkekirke annerledes enn andre trossamfunn. Under forutsetning av at kapittel 3 om Den norske kirke utbygges mer, støtter Kfit sekundært en felles lov med andre tros- og livssynssamfunn. Et eget kapittel understreker behovet for særlig lovregulering av Dnk.

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☐ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?
☐ Enig ☐ Uenig	☐ Viktig ☐ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Definisjonen av trossamfunn oppfattes som å begrense den allsidigheten og rollen trossamfunn kan ha i samfunnet. Trossamfunns virksomhet på områder som f.eks. diakoni og kultur antas å gå ut over definisjon av trossamfunn i lovteksten.

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ 2 og 3 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kirkelig fellesråd støtter at Den norske kirkes forrang mht. tilhørighet oppheves. Det er vesentlig å understreke at barn har en selvstendig tro som bør respekteres. Sett sammen med alderskravet kan opphevelsen av tilhørighetsbegrepet bidra til å svekke annerkjennelsen av barns tro og livssyn. Det bør gis støtte for barn som aktive deltakere og medlemmer i trossamfunn samt sikre deres rett til å tro, jfr. Barnekonvensjonen artikkel 14. Kfit mener det er nødvendig at tros- og livssynssamfunn bør ha en lovhjemmel til å få opplysninger om medlemmers barn også før disse er meldt inn som medlemmer, slik at tros- og livssynssamfunn kan invitere medlemmers barn til dåp, trosopplæring mv. Dette er spesielt viktig for å kunne ivareta Dnk's rolle som folkekirke.

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og § 3 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kirkelig fellesråd anbefaler at det ikke settes et høyere krav enn 100 medlemmer for å kunne bli tilskuddsberettiget som tros- og livssynssamfunn. Kfit støtter at alderskravet for å bli telt med som tilskuddsberettiget medlem fastsettes til 15 år. Samtidig understrekes at dåpen fortsatt må være det eneste medlemskriteriet som Dnk praktiserer, slik at det skilles på alderskrav for tilskudd og selve medlemsskapet i Dnk.

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den

norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Av forenklingshensyn støtter Kfit en ordning med at kommunenes finansieringsansvar for tros – og livssynssamfunn utenom Dnk overtas av staten. Det må understrekes at det antas at relasjonen mellom kommunen og livs- og trossamfunn svekkes når kommunen ikke skal være tilskuddspart. Tilskuddsordningen gir i dag et formelt grunnlag for samhandling mellom kommune og kommunens ulike tro – og livssynssamfunn.

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Beregningsmodell er ok, men det er en lite dekkende metode for å vurdere utgifter til kirker med store kulturminneverdier. Årstallet 1900 virker også vilkårlig satt. Mange kirkebygg fra etter år 1900 representerer store kulturminneverdier, med tilhørende store merkostnader for vedlikehold. Også nyere bygg kan ha spesiell problematikk knyttet til ivaretagelse av spesiell arkitektur, etc. I tillegg har også andre tros- og livssynssamfunn bygg med store kulturverdier. Det anbefales at det fastsettes en løpende alderssgrense på 40-50 år for særskilt vurdering av bygg ut fra deres kulturverdier.

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Lovreguleringen av Dnk bør også inneholde oppgaver for soknets organer, se også svar på spørsmål 19.

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Kfit støtter generelt en utvikling som gir mindre lovregulering av Dnk, men synes at forslaget går for langt og ser at viktige forhold for folkekirken er tatt ut av loven uten konsekvensvurdering. Kfit anbefaler at trosopplæring, diakoni og kirkemusikk fortsatt skal være lovhjemlede oppgaver. Forslaget medfører en omfordeling av myndighet fra kirken lokalt til kirken nasjonalt. Hvis Kirkemøtet skal få organisasjonskompetansen må soknets hovedoppgaver fastsettes i lov. Loven må tydeliggjøre ansvarsfordeling mellom sokn og kirkemøte. Det er nødvendig at utøvelsen av kirkemøtets organisasjonskompetanse skjer innenfor en tydelig definert ramme.</i>

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Soknet må som kirkeeier kunne forvalte sine egne bygg. Det er kritisk om loven gir kirkemøtet rett til å fjerne ansvaret fra den reelle kirkeeieren. Det er en mangeårig binding mellom sted og kirkebygg, og kirkebyggene har en mangfoldig rolle i identitet og stedsutforming. Denne lokale relasjonen er vesentlig for vedlikehold, lokal vilje til å stille opp økonomisk og på annet vis for det enkelte kirkebygg. Det frarådes sterkt å gjennomføre den sentralisering av forvaltningsansvaret som høringsnotatet legger opp til. I en modell med kommunal finansiering bør kommunene få forholde seg til en ansvarlig kirkelig part med forankring på lokalt nivå. Lovteksten må også sikre finansiell og ansvarlig ivaretagelse av verneverdige kirker, middelalderkirker og andre kulturminner som interiør, for fremtidige generasjoner.</i>

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler,

forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er viktig at det offentlige sikrer seg åpenhet og transparens i bruk av fellesskapets midler. Det bør også påpekes at det er noen utfordringer i å utvikle og forvalte et kirkelig regelverk som folket pt ikke ser rekkevidden av. Det anbefales at rekkevidden av et vedtak på dette området i kirkemøtet utredes først.

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det fremkommer gjennom høringsnotat og lovforslag at statens forventninger til Dnk videreføres. En videreføring av Dnk som en grunnlovsfestet folkekirke bør gi grunnlag for aktiviteter uavhengig av medlemsavgifter. Krav om medlemsavgift kan virke mot ambisjonen å være en kirke for hele folket når avgiftskrav vurderes for mennesker med ulik økonomi. Dnk har i dag dåpen som medlemskriterium. Å melde barn inn som medlemmer av trossamfunnet Dnk vil da kunne utløse krav om avgifter og gjøre avstanden til folkekirken større for mange mennesker. Kfit mener hensikten med medlemsavgift bør tydeliggjøres hvis det på sikt er ment å redusere finansiering av folkekirken.

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig

Eventuell kommentar

Soknet og den norske kirke bør fortsatt være selvstendige rettssubjekter. KfiT mener soknets oppgaver, ansvar og identitet må forankres i lovteksten. Forslag til nye formuleringer i lovteksten svekker soknets rettslige stilling, økonomisk selvstendighet og organisatorisk handlerom. Slik det nå beskrives, bestemmer et rettssubjekt over det andre. Ivaretagelse av soknets suverenitet fordrer oppgaver som må være definert fra starten. Generelt er retten til å organisere sin virksomhet en del av arbeidsgivers styringsrett. Arbeidsgiveransvaret er i dag delt mellom soknene og Dnk. Det er vesentlig at ny lovgivning sikrer både soknene og rDNk frihet til å organisere sin virksomhet som selvstendige rettssubjekter. Å samle all organisasjonskompetanse i Kirkemøtet, kan bety en så stor inngripen i selvstendigheten til rettssubjektet sokn at det kan stilles spørsmål med om soknet fortsatt er en selvstendig arbeidsgiver. Samtidig ser vi at det er behov for å organisere oppgaver – ikke minst administrative - på tvers av dagens arbeidsgiverlinjer og organiseringer for å få en forsvarlig effektiv forvaltning. Det er viktig at Kirkemøtet gis kompetanse til å ta tak i slike spørsmål, men vi er skeptiske til at beslutningskompetansen på dette skal legges til det ene rettssubjektet alene. Soknets selvstendige stilling er også vesentlige for lokaldemokratiet. Folkekirken bør styres av folkevalgte organer nær kirken. KfiT forstår at staten foreslår en lov som gir kirken selv organisasjonskompetanse. Gjennomlovsforslaget bibeholdes to rettssubjekt, soknet og Kirkemøtet. All annen organisering foreslås at Kirkemøtet skal bestemme. Hverken fellesråd eller bispedømmeråd er lovfestet. Samtidig nevnes vesentlige sider ved dagens organisering innen rDnk i lovforslagets §14. Dette er uheldig og må ut da det lett kan tolkes at dagens organisering av prestatjenesten er lovbestemt. Den samme problemstillingen er relevant når det gjelder Kirkemøtet som det

rettssubjektet som har organisasjonskompetanse. Hva er Kirkemøtet uten bispedømmerådene? Dette kan også forstås som en underliggende føring for bispedømmerådenes bestående da Kirkemøtet nettopp består av bispedømmerådene.

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

☒ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.

☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

En videreføring av kommunal medfinansiering sikrer samarbeidet mellom kommune og kirken på flere områder, samt styrker også det lokaldemokratiske engasjementet. Dette gjelder spesielt i forhold til innsats overfor barn og unge, omsorgstjenester, frivillighet og kultur, som skjer der folk lever og bor.

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)

forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

☒ Enig
☐ Uenig

☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Kfit mener at trossamfunn fortsatt skal ha vigselsrett. Det understrekes at kirkelig vigsel har lang tradisjon og at det er ønskelig å opprettholde dette som har stor oppslutning i samfunnet.

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

På dette området utføres tjenester som omfatter alle innbyggere i kommunen. Dette er forvaltningsoppgaver der det stilles særlige krav til forutsigbarhet, likebehandling, forvaltningsmessig ryddighet og faglig kvalitetssikring. Endret lovregulering for Dnk må derfor ikke svekke verken det rettslige grunnlaget eller legitimiteten for kirkens samfunnsrolle som offentlig gravplassmyndighet. Det anbefales at forvaltningsansvaret for gravplassene tillegges soknet med kommunen som finansielt ansvarlig part.

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar